

5777

Torah from Around the World

Rabbi Juda droeg een kan en rabbi Sjim'on een mand het beth hamidrasj (leerhuis) binnen. Zij zeiden: „Handwerk is een grootse zaak, want het geeft eer aan degenen die het doen.“

Babylonische Talmoed,

Nedariem 49b

Sjabbat 29 april 2017 / 3 Ijar 5777, Tazria-Metsora, Wajikra/Leviticus 12:1 - 15:33

Tanach blz. 219 - 230

Haftara: 2 Melachiem 7:3-20

Tanach blz. 749 - 751

Commentaar: Adina Berkowitz is zelfstandig adviseur. Ze is gepromoveerd aan het Jewish Theological Seminary en studeerde af als jurist aan de Cardozo Yeshiva University. Samen met Rivka Haut schreef zij 'Shaarei Simcha', een halachische, inclusieve mini-sidoer. Zij woont met haar man, rabbijn Zev Brenner, en hun vijf kinderen in New York.

vertaler: Sera Spanier

[Het Engelse origineel](#)

Metsora

De sidra *Metsora* wordt in de jaren zonder tweede maand Adar gewoonlijk samen met *Tazria* gelezen en gaat verder door met de onderwerpen van het voorafgaande Tora-gedeelte. In deze sidra lezen we over reinigingswetten en over de terugkeer in de samenleving van iemand die lijdt aan een ernstige huidziekte, *tsara'at*, die zeer besmettelijk is. De sidra beschrijft ook een aantasting van iemands huis (naar moderne maatstaven een verraderlijk soort schimmel) en hoe de priester dat huis moet reinigen. De sidra besluit met de handelwijze betreffende degenen die tamé zijn: door menstruatiebloed of zaadlozingen (tijdelijk) ongeschikt voor het uitvoeren van rituelen.

Taalkundig gezien stortten de rabbijnen zich op de titel van de parasja van deze week, Metsora, wat dikwijls melaatse betekent, en verbonden dit met het Hebreeuwse woord voor iemand die roddelt, *motsi sjem ra*. In de midrasj Leviticus Rabbah, wordt *tsara'at* gezien als een vorm van straf voor hen die zich schuldig maken aan roddel, want evenals *tsara'at* is roddel zeer besmettelijk. De rabbijnen voeren verschillende teksten als bewijs aan, waaronder verwijzingen naar onze grote leider Mirjam, om aan te tonen hoe ook zij getroffen werd, nadat zij kwaad had gesproken van anderen. Ik denk dat de interpretatie in de midrasj van deze sidra, die een verband legt tussen *tsara'at* en roddel, een rode vlag wil hijsen tegen de vreselijke schade die roddel aan individuen, families en instituten kan toebrengen. Iemands leven kan in een enkel ogenblik verwoest worden door een opmerking, een vals gerucht, door *lasjon hara* (het hebreeuwse woord voor 'roddel', red.).

Laat ik een voorbeeld geven. In 1984 werd in de Verenigde Staten de toenmalige minister van Arbeid, Raymond Donovan, door een officier van justitie van Bronx, New York, aangeklaagd wegens diefstal en het vervalsen van documenten die te maken hadden met het werk dat zijn vroegere firma deed voor de New York Transit Authority. Toen hij twee en een half jaar later van deze aanklachten werd vrijgesproken, merkte hij op: „Naar welke instantie moet ik gaan om mijn reputatie terug te krijgen?” Donovans woorden laten zien hoe het er in onze maatschappij aan toe gaat. In onze jacht naar informatie en waarheid, of het nu in de rechtszaal is, in kranten, op het internet, binnen de joodse gemeenschap of in onze huizen of kantoren: dikwijls laten we degenen op wie onze aandacht zich richtte benadeeld achter, met een beschadigde reputatie, zelfs wanneer zij helemaal geen kwaad gedaan hebben.

Meer dan honderd jaar geleden maakte rabbijn Israel Meir Kagan zich zorgen over de kracht van taal en ons dagelijks spreken, waarbij wij moedwillig informatie doorgeven die afbreuk doet aan mensen, of die informatie nu waar is of niet. In antwoord op wat hij zag als het verspreiden van beschadigende, en daarom verboden, taal binnen zijn Oost-Europese joodse gemeenschap, publiceerde hij een boek genaamd *Chofetz Chaïm*. (Dit werd later de 'naam' waarmee de auteur werd aangesproken of naar hem wordt verwezen, red.). Hij beschreef drie onderscheiden vormen van het verboden spreken (een onderscheid dat de Talmoed al maakt, red). *Lasjon hara*: waarheidsgetrouwe, maar afbreuk doende en beschadigende informatie of beweringen geuit tegen iemand; *rechiloet*: het overbrengen en rondvertellen van wat anderen hebben gezegd over of gedaan hebben tegen die persoon aan een derde persoon; dat kan, ook als het geen afbreuk doet, toch wrok en haat veroorzaken; en de derde categorie, *motsi sjem ra*, laster: het herhalen van onware (of zelfs van half-ware), kwaadaardige en afbreuk doende informatie.

Op een dag zag hij hoe één van zijn rijke volgelingen heel zorgvuldig een telegram aan het samenstellen was. Bezorgd dat hun discussie over een bepaald persoon een zweem van *lasjon hara* zou kunnen krijgen, zei de Chofetz Chaïm tegen zijn weldoener: „Het lijkt alsof je elk woord voor dat telegram aan het wegen bent.” „Zeker doe ik dat,” antwoordde de man, „Ieder woord kost geld.” Waarop de Chofetz Chaïm antwoordde: „Dan zouden we in ons spreken net zo zorgvuldig moeten zijn als wanneer we een telegram versturen.”

In de jaren die verstreken zijn sinds het verschijnen van het boek van de Chofetz Chaïm, heeft de wereld grote technologische veranderingen meegemaakt. Van telefoons, radio, televisie naar nieuwszenders die zeven dagen per week, 24 uur per dag in de lucht zijn, en het internet met zijn groeiend aantal blogs; het dorpsplein en de buurtwinkel zijn veranderd in een wereldomvattend dorp. Eén tik op het toetsenbord van de computer en de hele wereld krijgt het laatste nieuws, en daarmee het laatste schandaal te horen. Vanwege het gemak waarmee wij medeplichtig kunnen worden aan het verspreiden van beschadigende en kwaadaardige informatie, is het raadzaam voor ieder van ons om het werk van de Chofetz Chayim steeds opnieuw te bestuderen: om onze tong te behoeden tegen vage praatjes, leugens, roddel en klikken. Deze sidra zou ons ertoe moeten inspireren om niet alleen verboden taal te vermijden, maar ook om ons te richten op *lasjon tov*: opbouwende taal. Laten we ernaar streven om goede dingen over mensen te zeggen en onze woorden zorgvuldig te wegen, wanneer we iets negatiefs te melden hebben.